

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 26/24
10.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Весне Целетовић Цуцић и Радмиле Радић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., кога заступа Драган Драгићевић, адвокат из Уба, ул. Краља Петра Првог ослободиоца бр. 52, против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, са седиштем у Ваљеву, ул. Вука Караџића бр. 5, ради накнаде, вредност предмета спора 359.875,44 динара, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Убу П 287/23 од 09.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Убу П 287/23 од 9.11.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена Република Србија да тужиоцу АА из ... на име новчане накнаде за земљиште фактички експроприсано изградњом корита реке Тамнаве и то за фактички експроприсане кат. парцелу број ..., остало природно неплодно земљиште у површини од 884 м² и кат. парцелу број ..., њива, пете класе, у површини од 2187м², све уписано у лист непокретности број ... КО ..., исплати укупан износ од 359.875,44 динара на име тржишне вредности одузетих парцела, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, са законском затезном каматом од дана пресуђења, па до исплате. Ставом другим изреке обавезана је тужена тужиоцу на име парничних трошкова исплати износ од 113.798,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности

пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у целости из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, као ни битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе, с обзиром да је првостепени суд за своју одлуку дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, па се њена правилност и законитост могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је искључиви власник кат. парцела бр. ..., површине 884м² и бр. ..., површине 2187м², обе уписане у лист непокретности бр. ... КО ..., које кат.парцеле су фактички одузете правном претходнику тужиоца још 70-их година прошлог века, регулацијом реке Тамнаве. Наведене кат. парцеле представљају водно земљиште будући да се налазе уз корито реке. Из записника о усменој расправи састављеном код Секретаријата за привреду и финансије Општине Уб, у поступку експропријације непокретности у грађанској својини ББ из ..., ради изградње регулације корита реке Тамнаве у КО ..., произлази да је предлагач и корисник експропријације на наведеним непокретностима Општина Уб. Решењем Секретаријата за привреду и финансије СО Уб бр. 10465-51/85-19 од 10.03.1988. године, потпуно су експроприсане и постале су друштвена својина у корист Општине Уб, а у циљу изградње одбрамбених насипа на реци Тамнави у КО ..., кат. працела број ..., њива у површини од 0.06.10 хектара уписана у ЗКУЛ број ... КО ..., власништво ВВ из ... и кат. працела број ... у истој површини, посед ББ из .... Према скици вештачења вештака геометра Пошарац Зорана од 15.3.2023. године, кат. парцела број ... налази се под водом, док је кат. парцела број ... обрасла дивљом травом, а обе парцеле се налазе непосредно уз реку Тамнаву и то између корита реке Тамнаве и земљаног насипа који је изграђен приликом регулације реке Тамнаве. Вештак је мишљења да су обе кат. парцеле у појасу плављења реке Тамнаве и да није могућа њихова обрада, као ни прилаз наведеним парцелама. Тужиоцу, нити његовим правним претходницима није исплаћена било каква накнада за фактички одузето земљиште. У записнику о процени тржишне вредности непокретности Пореске управе Министарства финансија Републике Србије -Групе за контролу издвојених активности Уб од 16.10.2023. године, следи да је тржишна вредност кат. парцела број ... и ... КО ..., укупно износи 359.875,44 динара.

Полазећи од напред наведеног, првостепени суд је закључио да је Република Србија пасивно легитимисана у овој парници, с обзиром да река Тамнава припада државним водама првог реда које су у јавној својини Републике Србије, сходно одредби члана 5 Закона о водама (“Службени гласник РС”, бр. 30/10 са каснијим изменама и допунама). Ово из разлога што је регулацијом корита реке Тамнаве, формирањем фоланда, корита за велике воде на тој реци, промењен досадашњи карактер одузетог

земљишта, а тужиоцу су предметне парцеле одузете без исплате накнаде, због чега се по оцени првостепеног суда ради о противправном одузимању, тј. ограничењу права својине на непокретној имовини тужиоца, без утврђивања накнаде, односно повреди права на имовину у вези са Протоколом 1 о заштити имовине уз Европску конвенцију о људским правима и основним слободама. Одлучујући о вредности (висини накнаде) трајно одузетог земљишта првостепени суд је прихватио процену тржишне вредности извршену од стране Пореске управе Министарства финансија Републике Србије и утврдио да новчани износ који је ближе означен у ставу првом изреке побијане пресуде представља укупну тржишну вредност парцела тужиоца. Сходно томе првостепени суд је обавезао тужену да тужиоцу исплати накнаду за вредност трајно заузетог земљишта у износу који је ближе означен у ставу првом изреке побијане пресуде заједно са законском затезном каматом почев од 09.11.2023. године, као дана пресуђења па до исплате, јер је тог дана тужена, као дужник доспела у доцњу.

Супротно жалбеним наводима тужене, правилно је првостепени суд закључио да је Република Србија пасивно легитимисана у овој правној ствари и да је у обавези да тужиоцу исплати накнаду због изузимања поседа предметних кат. парцела без доношења одговарајуће одлуке о томе и исплате одговарајуће накнаде. Ово из разлога што је одредбом члана 1 став 1 Закона о средствима у својини Републике Србије (“Службени гласник РС”, бр. 53/95, са каснијим изменама и допунама), прописано да су средства у својини Републике Србије између осталог природна богатства (земљиште, шуме, воде, водотоци, рудна блага и друга природна богатства), а Тамнава спада у природне водотоке. Осим тога одредбом члана 5 став 1 и 2 Закона о водама (“Службени гласник РС”, бр. 30/10, са каснијим изменама и допунама), прописано је да су воде природно богатство у својини Републике Србије и да су воде и водно земљиште у јавној својини јавно водно добро. Управљање водама је у надлежности Републике Србије, како је прописано одредбом члана 24 Закона о водама, док управљање водама Република Србија остварује преко надлежних министарстава, органа аутономне покрајине, органа јединице локалне самоуправе и јавног водопривредног предузећа. Према томе, воде јавног водоземљишта су у државној, односно јавној својини Републике Србије, па Општина Уб, која је означена као фактички корисник овог земљишта не може бити обвезник накнаде, јер она само обавља делатности од јавног, односно општег интереса, а средства за обављање своје делатности добија из накнада прописаних законом, као и из буџета Републике Србије.

Без значаја су стога наводи тужене у жалби да Република Србија нема ингеренције, нити надлежности у погледу предметних кат. парцела.

У конкретном случају не могу се применити одредбе Закона о експропријацији на које се тужена неосновано у жалби позива, с обзиром да и није извршена експропријација, већ су предметне кат.парцеле одузете од тужиоца и налазе се у кориту реке Тамнаве, односно између корита реке Тамнаве и одбрамбеног насипа у реону плављења. Тужилац је тиме немогућен да користи своје кат.парцеле у целисти и због тога има право на новчану накнаду у висини тржишне вредности предметних непокретности. С обзиром да је право на имовину гарантовано чланом 1 Протокола 1 Европске конвенције о људским правима, као и да Устав Републике Србије у члану 58 став 1 прокламује право на мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона, а у ставу другом да право својине може бити одузето или

ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне, то у ситуацији одузимања непокретности без законом спроведеног поступка, власнику односно кориснику непокретности, припада правична новчана накнада у висини тржишне вредности непокретности, коју је дужан да плати онај субјекат у чију имовину прелази право својине или друго имовинско право на тој непокретности, што је у овом случају тужена република Србија.

Правилна је и одлука првостепеног суда о досуђеним трошковима поступка из става другог изреке побијане пресуде, имајући у виду да је донета правилном применом одредбе члана 153 став 1 Закона о парничном поступку, а с обзиром на успех парничних странака у спору, све одмерено према Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи важећим у време пресуђења.

Са изложеног, Апелациони суд је на основу одредбе члана 390 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

С обзиром на исход жалбеног поступка, Апелациони суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је на основу одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић